دیدگاه

لزوم جسارت و اراده جدی برای حل مشکل آب

امیرمنصورعطایی

ما هیچ‌وقت پیش‌بینی نمی‌کنیم و بعد از روبه‌رو شدن با مشکل به فکر پیدا کردن راه‌حلی برای مساله و مشکل می‌افتیم. در موضوع بحران آب هم که فرمانده تهران گفته‌اند: «۵۲ درصد مردم تهران با روند فعلی بارندگی فاقد آب شرب خواهند بود»، موضوع همین است. باید تغییرات جدی در نحوه تامین و توزیع آب در تهران ایجاد شود. پول برای توزیع مناسب چیزهایی است که به ندرت پیدا می‌شوند. مثلا هوا در زندگی ما کثرت دارد و اکسیژن، حیاتی‌ترین عنصر حیات است ولی به علت کثرت آن افراد برایش ارزشی قائل نیستند. بنابراین افراد هرچقدر می‌خواهند تنفس می‌کنند و کسی هم هزینه‌ای بابت تنفس از کسی نمی‌گیرد. ولی آب محدود است بنابراین یکی از ابزارهای خیلی مهم در تنظیم مصرف، تعیین قیمت واقعی آب است. اگر مردم نگاهی به قبوض آب‌شان بیندازند، مطمئنم که در بسیاری از موارد، قبض موبایل افراد بالاتر از قبض آب است. در لندن یک نوع کارت مترو به نام کارت سفر یک روزه (one day travel card) وجود دارد که از ساعت ۹ صبح می‌توان از آن استفاده کرد. قبل از ساعت ۹ باید بلیت دیگری خرید و استفاده کرد. با این اقدام پیک ترافیکی را می‌شکنند. صبح اول وقت همه می‌خواهند بروند سر کار. کسی که می‌خواهد برود در شهر بچرخد، به دلیل ارزان‌تر بودن این کارت، تصمیم می‌گیرد که بعد از ساعت ۹ برود و این در کاهش ترافیک موثر است. با درس اخلاق و نصیحت و موعظه‌خوانی نمی‌توان مردم را به انجام دادن یا ندادن کاری قانع کرد. عدد و رقم است که می‌تواند بر عملکرد مردم تاثیر بگذارد. با ابزار قیمت می‌توان مصرف را کنترل و توزیع را درست کرد. این چیزی است که در ایران اصلا به آن توجه نمی‌شود. مشکل ما فقط در بحث آب شرب نیست. در بخش آب کشاورزی هم وضعیت فاجعه است. اقلیم کشور ما نیمه خشک است بعد در چنین کشوری برای تولید گندمی که به سه برابر قیمت بین‌المللی به مردم فروخته می‌شود، آب بی‌حد و حصری مصرف می‌شود. اگر به تاریخ نگاه کنیم، مردم در طول سالیان گذشته با استفاده از بارندگی‌ها، آب مورد نیازشان را تامین و مصرف می‌کردند و همه‌چیز را مردم مدیریت می‌کردند. از زمانی که دولت مدیریت آب را در دست گرفت، مشکلات حوزه آب به صورت جدی‌تری شروع شد. امروزه حدود ۸۰-۹۰ درصد منابع آبی کشور، صرف کشاورزی می‌شود. یعنی از حدود صد میلیارد مترمکعب آبی که سالانه در اختیار داریم، ۹۰ میلیارد مترمکعب آن صرف کشاورزی می‌شود و در آنجا هم به روش سنتی. اگر این بخش درست شود اتفاقات خوبی در حوزه آب رقم خواهد خورد. اما این باعث نمی‌شود که در بخش شرب و صنعت هم به این موضوع مهم نپردازیم. الان در بحث صنعت خیلی جاها به این فکر افتاده‌اند که برای استفاده مجدد از پساب‌ها از سیستم بازگردانی (reuse) استفاده می‌کنند و برای آن سرمایه‌گذاری می‌کنند. به طور مثال فرض کنید در پالایشگاهی در اصفهان چیزی حدود ۲۴ هزار مترمکعب در روز شاید ۶۰ میلیارد تومان هزینه می‌کنند که تاسیساتی را احداث کنند که این آب را مجددا به گردونه مصرف برگردانند. برای اینکه آب در صنعت نقش حیاتی دارد. از طرف دیگر این روزها بحث انتقال آب از بندرعباس به کرمان مطرح می‌شود. قیمت تمام شده آن آب به قیمت امروز چیزی حدود هر مترمکعب، ۱۴-۱۵ هزار تومان خواهد شد. روزی که این اعداد استخراج می‌شد، دلار حدود سه هزار و پانصد تومان بود. یک کشاورز در کرمان که مزرعه صیفی‌کاری دارد، با این آبی که متر مکعبی پانزده هزار تومان قیمت دارد، خیار می‌کارد. باید در سیاست‌های مدیریت آب در همه حوزه‌های مربوط به آن کشاورزی، صنعت و شرب تجدیدنظر شود.

یکی دیگر از مشکلاتی که در حوزه آب با آن مواجهیم، پرت آب است. تمام سیستم‌های توزیع آب شهری در ایران دارای مشکل است. اگر اشتباه نکنم سیستم لوله‌کشی آب شهر تهران در سال ۱۳۳۰ انجام شده است و طبیعی است که بعد از ۶۰-۶۵ سال نشتی آب در شبکه‌ها وجود داشته باشد. نمی‌توانم به طور دقیق بگویم اما فکر کنم حدود ۲۵ درصد آب نشتی می‌دهد و آب پرت می‌رود. با ارایه راهکارهای مناسب می‌شود از هدررفت آب جلوگیری کرد. برای حل مشکل آب به جسارت و اراده جدی نیاز داریم. وزارت نیرو طبق قوانین موظف شده است که تعدادی از چاه‌ها را پلمب کند. یعنی منابعی برای این وزارتخانه در نظر گرفته شده که چاه‌هایی را که به‌خصوص در دولت نهم و دهم به صورت بی‌رویه واگذار شده است را بخرد و پلمب کند. من اطلاع دارم که به طور مثال برای پلمب کردن یک چاه در شهر کرمان وزارت نیرو پنج میلیارد تومان هزینه پرداخت کرده‌اند. حالا از طرف دیگر در همین کابینه طبق مصوبات مجلس، در برنامه پیش‌بینی می‌شود که وزارت جهاد باید در چهار محصول کشاورزی خودکفا شود. حالا این دو را کنار هم که قرار دهیم، می‌بینیم دو برنامه پر از تناقض در یک دولت در حال پیگیری است و نبودن وحدت رویه و یک نگاه مشترک به آب، این اتفاقات را رقم زده است. وزارت نیرو ظاهرا متولی آب مملکت است؛ از آن طرف وزارت کشاورزی هم بخش عمده مصرف آب را بر عهده دارد.

عضو هیات مدیره فدراسیون صنعت آب ایران

ادامه از صفحه اول

ناآرامی‌های اخیر و صدا و سیما

برخی از این اساتید در زمره مشاوران ارشد صدا و سیما در حوزه رسانه بودند و هستند و برخی از سردبیران نیز در جریان‌های منتقد جریان اصلاحات قرار داشتند، اما تقریبا همه آنها متفق بودند که صدا و سیما اصول اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری را زیر پا می‌گذارد و له می‌کند.

اصول اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری یعنی اینکه صدا و سیما یا هر رسانه‌ای باید خبر را دقیق و صحیح ارایه کند و در نقل خبر و گزارش جانب انصاف را نگاه دارد و توازن و بی‌طرفی پیشه کند و مستقل باشد. یعنی تحت تاثیر خوشامد و بدآمد این و آن اصول انصاف و درستی و صحت و توازن را زیر پا ننهد.

در تمامی این سال‌ها مشفقان این ملک و ملت از هر طیف نسبت به رویکرد صدا و سیما ابراز نگرانی کردند اما تا به امروز ثمری نداشت. امید که به مصداق این شعر مولانا در دیوان شمس، مسوولان این‌بار با این اتفاق که تلنگری عجیب به همه علاقه‌مندان به این ملک و ملت زد، اندکی تامل کنند و کژی‌های خود را راست کنند.

دلا خود را در آیینه چو کژ بینی هر آیینه
تو کژ باشی نه آیینه، تو خود را راست کن اول

تهران را دریابیم

جان شهر خسته است از؛

- کمبود سرمایه اجتماعی در میان مردم شهر
- وجود بزهکاری‌ها و تخلفات و آسیب‌های اجتماعی و فرهنگی
- عدم رعایت مقررات ساختمانی، حمل و نقلی از ناحیه شهرداری و هم از ناحیه مردم و نیز از ناحیه دولت

برای اینکه خستگی از کالبد و جان شهر رخت بربندد چند اقدام مهم باید صورت پذیرد؛

اول: بازگشت به قانون از سوی همه، رعایت قوانین و مقررات شهری نه تنها از سوی مردم بلکه از سوی سازمان‌ها، دادگاه‌های حکومتی و دولتی نیز که اهمیتی دو چندان دارد.

دوم: تعیین تکلیف مدیریت شهری در کشور بالاخره چه خواهد شد!

از ۱۸ حوزه‌ای که شهرداری‌های دنیا در آن مرتبطند شهرداری‌های ایران تنها در ۷ حوزه به صورت ناکامل فعالند. این حوزه‌ها عبارتند از: برنامه‌ریزی و طراحی توسعه شهری، نظارت و کنترل ساختمان، تامین زیرساخت‌ها، مدیریت نهادی لذا تعریف و تفکیک امور محلی از امور ملی ضروری و جدی است و متناسب با آن تعیین تکلیف وضعیت منابع درآمدی شهرداری‌ها و نیز تعیین تکلیف سهم دولت در بودجه شهرداری

سوم: اینکه شوراها در جایگاه اصلی و واقعی خود بستر مناسب برای مشارکت مردم را فراهم کنند. بدون حضور و مشارکت مردم، شهر تهران در موقعیتی مناسب قرار نخواهد گرفت و بدون آنها امکان نظارت عمومی بر دستگاه‌های دولتی و غیردولتی میسر نخواهد شد.

قانون اساسی جمهوری اسلامی با تعیین شوراها به عنوان یکی از ارکان اداره کشور مدیریت محل را پذیرفته است و ساختار آن را در چیدمان اداره امور عمومی کشور به قانون موضوعه سپرده است. با آنکه نظام جمهوری اسلامی ایران جزو نظام‌های بسیط و تک ساخت به حساب می‌آید ولی نوعی حرکت از سمت تمرکز به سوی عدم تراکم و در نهایت عدم تمرکز تا مرز عدم تمرکز سیاسی را اجازه می‌دهد که قانون شوراها نتوانسته است از این فرصت مذکور استفاده کند. با توجه اینکه تهران، ۱۵ درصد از جمعیت شهری کشور را در خود جا داده ولی قریب ۴۵ درصد از بودجه شهرداری‌های کشور را به خود اختصاص داده است و مابقی شهرهای ایران یعنی یک هزار و ۲۴۴ شهر دیگر به روی هم ۵۵ درصد از بودجه ۶۰ هزار میلیاردی شهرداری‌های کشور را در سال گذشته داشته‌اند؛ توجه به اصلاح وضعیت ساختاری، عملکردی و مالی شهرداری تهران برای بهبود کیفیت زندگی مردم تهران ضرورتی اساسی است.

شهردار منطقه ۲۲ تهران

ویژه

شبکه توزیع آب در «واوان» تهران اصلاح شد

عملیات اصلاح شبکه و انشعابات فرسوده و قدیمی در شهر واوان با اعتباری بالغ بر ۴ میلیارد ریال در حال اجراست. به گزارش روابط عمومی شرکت آب و فاضلاب جنوب غربی استان تهران مدیر امور آبفای واوان با اعلام خبر مذکور گفت: «با عنایت به مطالعات صورت گرفته و برنامه زمانبندی شده موضوع اصلاح انشعابات و شبکه‌های آبرسانی قدیمی و فرسوده برای ساماندهی و نوسازی خطوط آبرسانی و پیشگیری از پرت و هدرروی آب آشامیدنی در دستور کار این امور قرار گرفته و مطابق اولویت‌بندی صورت گرفته و برنامه زمانبندی شده در حال اجراست.» پرویز عبدی با اشاره به اجرای این عملیات در خیابان هشت بهشت و فرعی‌های مرتبط یادآور شد: «پروژه اصلاح شبکه و انشعابات شهر واوان جمعا به طول هزار و ۶۳۸ متر و با استفاده از لوله‌های پلی‌اتیلن در سایزهای ۱۶۰ و ۱۱۰ میلیمتری و با صرف اعتباری معادل ۴ میلیارد و هفتصد میلیون ریال از محل اعتبارات عمرانی از اوایل آبان ماه سال جاری در خیابان هشت بهشت و کوچه‌های مرتبط آغاز شد.» مدیر امور آبفای شهر واوان یادآور شد: «با اتمام و بهره‌برداری از این پروژه بخش قابل توجهی از شبکه آبرسانی این شهر به روز رسانی می‌شود و انتظار داریم با تامین و تخصیص به موقع اعتبارات سایر مناطق این شهر نیز که دارای شبکه و خطوط آبرسانی فرسوده و قدیمی است اصلاح و بازسازی شود.»

گفت‌وگو

بختیاری، مدیرعامل آب منطقه‌ای استان تهران در گفت‌وگو با «اعتماد»:

خشکسالی تهران در نیم قرن اخیر بی‌سابقه است

حمیدرضا خالدی

روز جمعه فرماندار تهران در مراسمی رسما اعلام کرد که درصورت ادامه روند بارندگی‌ها به شکل کنونی، ۵۲ درصد تهرانی‌ها فاقد آب شرب خواهند بود. این خبر در کنار اخبار نگران کننده‌ای که از مقدار بارش‌های امسال و خشکسالی تهران در چند هفته اخیر منتشر شده، باعث شد تا شایعات وسیعی در این مورد به خصوص در فضای مجازی منتشر شود. شایعاتی که همگی به یک نقطه ختم می‌شود؛ اینکه قرار است در تابستان امسال، پایتخت نشینان با جیره‌بندی جدی آب روبرو شوند. ولی این وضعیت چندان هم برای تهرانی‌ها جدید و غیرعادی نیست. چرا که هر سال با نزدیک شدن بهار، مسوولان نسبت به کم آبی‌های جدی و جیره‌بندی آب هشدار می‌دهند ولی با این حال تابستان که می‌شود، نه خبری از جیره‌بندی است و نه کم آبی. اما گفته‌های محمدرضا بختیاری، مدیرعامل سازمان آب منطقه‌ای استان تهران حکایت از عمق بحرانی دارد که در کمین مردم تهران است. ذخیره تقریبا صفر برف در کنار کاهش ۶۶ درصدی بارندگی که باعث شده تا تهران از لحاظ آب شرب وضعیت بی‌سابقه‌ای را در نیم قرن اخیر پیش رو داشته باشد، موضوعاتی نیست که بتوان به سادگی از کنار آن گذشت. موضوعاتی که تلاش کرده‌ایم در گفت‌وگو با مدیرعامل سازمان آب منطقه‌ای استان تهران، به بررسی ابعاد مختلف آن و ترسیم واقعی وضعیت کنونی و آینده آب شرب پایتخت کشورمان بپردازیم.

■ آقای بختیاری، چند روز قبل، فرماندار تهران در خبری اعلام کرده بود که امسال ۵۲ درصد از شهروندان تهرانی با بحران کم آبی مواجه خواهند بود. واقعا وضعیت آب در تهران تا این حد وخیم است؟

من هم این خبر را از طریق رسانه‌ها خوانده‌ام و نمی‌دانم آقای فرماندار تهران، براساس چه تحقیقات یا گزارش‌هایی چنین آماری را ارایه کرده‌اند. البته این بدان معنا نیست که وضعیت آب در تهران خوب و در شرایط عادی است، بلکه برعکس واقعا در شرایط بدی قرار داریم به طوری که براساس آمار، مقدار بارش باران از ابتدای سال آبی ۹۶ (یعنی از ۱ مهر ماه) تاکنون تنها ۳۵ میلیمتر بوده است درحالی که این آمار در همین بازه زمانی در سال گذشته، ۱۰۳ میلیمتر بوده است. این یعنی ۶۶ درصد کاهش بارندگی در تهران تا این لحظه. البته وضعیت آب ذخیره شده در سدهای چندان بد نیست. الان ذخیره آب در سدهای تامین کننده آب تهران، ۵۹۰ میلیون متر مربع است که درسال گذشته این رقم ۶۰۴ میلیون مترمکعب بوده است که تفاوت چندانی با هم ندارند.

■ براساس آمار، مقدار بارش باران از ابتدای سال آبی ۹۶ (یعنی از ۱ مهر ماه) تاکنون تنها ۳۵ میلیمتر بوده است درحالی که این آمار در همین بازه زمانی در سال گذشته، ۱۰۳ میلیمتر بوده است. این یعنی ۶۶ درصد کاهش بارندگی در تهران تا این لحظه.

■ وضعیتی که امسال در بخش آب با آن مواجهیم در ۵۰-۴۰ سال گذشته بی‌سابقه است.

ولی مشکل اصلی بر سر نداشتن ذخیره‌های برفی است. چون بارندگی‌های سال‌های گذشته برف خوبی را در سرشاخه‌های سدها انباشت می‌کرد و همین باعث می‌شد تا از لحاظ تامین آب مشکل چندانی نداشته باشیم ولی امسال این ذخیره تقریبا در حد «صفر» است. یعنی به جز مقدار اندکی برف در سرشاخه سد «لار» برف دیگری نداریم. این اصلا رخداد خوبی نیست. در واقع وضعیتی که امسال در بخش آب با آن مواجهیم در ۵۰-۴۰ سال گذشته بی‌سابقه است. چه از حیث مقدار بارندگی و چه از منظر ذخیره برفی. ولی با تمام این تفاصیل نمی‌توان گفت که در شرایط بحرانی قرار داریم. الان چند وقتی است که کمیته‌های بحران ما فعال شده‌اند و با شدت مشغول کار هستند تا در تابستان با مشکل چندانی مواجه نشوند. البته مسلما مشکلاتی خواهیم داشت ولی تمام تلاش خود را خواهیم کرد که کار به «جیره‌بندی» نرسد. گرچه بخشی از این مساله به صرفه جویی‌های خود شهروندان تهرانی و بخشی هم به ما برمی‌گردد که در بحث راه‌سازی، سدها و... دقت بیشتری داشته باشیم.

■ الان چند سد آب تهران را تامین می‌کنند؟

۵ سد طالقان، امیرکبیر، ماملو، لار و سد لتیان.

■ و حجم مصرف سالانه آب شرب تهرانی‌ها چقدر است؟

حجم متوسط آب سالانه مصرفی شهروندان کل استان تهران چیزی حدود یک میلیارد و سیصد و پنجاه میلیون مترمکعب و حجم مصرفی شهروندان خود شهر تهران، چیزی حدود یک میلیارد و پنجاه میلیون مترمکعب.

■ و همگی از همین ۵ سد تامین می‌شود؟

نه؛ در مورد تهران حدود ۸۰۰ میلیون مترمکعب از طریق آب‌های سطحی یا همان سدها و ۲۵۰ میلیون مترمکعب نیز از طریق آب‌های زیرزمینی تامین می‌شود.

■ ولی تاجایی که که یادم می‌آید هر سال در مورد بحران خشکسالی در تابستان به شهروندان هشدار داده می‌شود ولی در تابستان عملا مشکل خاصی نداریم.

ببینید، بستگی به وضعیت بارندگی دارد. مثلا سال گذشته زمستان پربارانی داشتیم. معمولا در حالت عادی ۷۰ درصد آب تهران از طریق آب‌های سطحی و ۳۰ درصد از طریق آب‌های زیر زمینی تامین می‌شود. حالا هر چقدر سهم آب‌های سطحی باشد، از دید ما بهتر است. مثلا سال گذشته این نسبت ۷۵ به ۲۵ بود. یعنی ۷۵ درصد آب پایتخت از طریق آب‌های سطحی و ۲۵ درصد از طریق آب‌های زیر زمینی تامین شد. ولی در شرایط خشکسالی این نسبت به ۶۰ به ۴۰ درصد برسد، یعنی ۶۰ درصد آن از محل آب‌های سطحی و ۴۰ درصد از طریق آب‌های زیرزمینی تامین شود.

■ که با احتساب آماری که شما دادید، احتمالا سال آینده دچار چنین وضعیتی خواهیم بود.

بله متاسفانه. احتمال آن زیاد است. ولی باز هم تاکید می‌کنم که این سخنان به معنای جیره‌بندی آب در تهران نخواهد بود. ولی همانطور که گفتم قطعا سال سختی را از لحاظ تامین آب در پیش خواهیم داشت به خصوص در تابستان.

■ الان چند چاه برای تامین آب زیرزمینی داریم؟

چیزی حدود ۴۴۰ تا ۴۵۰ حلقه چاه.

■ خاطرم هست که اعضای شورای شهر تهران در دوره قبل بارها در مورد استفاده بی‌رویه از چاه‌های آب و به خصوص احتمال آلوده شدن آنها به خاطر مصرف بی‌رویه و خشکسالی هشدار می‌دادند. این احتمال وجود ندارد که اگر بخواهید حدود ۴۰ درصد آب شرب تهران را از طریق چاه‌های زیرزمینی تامین کنید، این آب‌ها آلوده شوند و سلامت شهروندان به خطر بیفتد؟

اگر بخواهیم واقع‌بینانه به ماجرا نگاه کنیم، کلا استفاده بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی می‌تواند کیفیت آب شرب را پایین آورد. ولی این به معنای این نیست که آب تهران آلوده خواهد شد. حتی ۱۵-۱۰ سال قبل بحث بالا بودن آب تهران به شکلی جدی مطرح بود ولی خوشبختانه با اقداماتی که شرکت آب و فاضلاب تهران انجام داده امروز این نگرانی تا حد زیادی برطرف شده و شهروندان نباید از این بابت یا سایر آلودگی‌ها نگران باشند.

■ با وجود این همه خشکسالی، این چاه‌ها برای تامین آب تهرانی‌ها با درصدی که گفتید، کافی است؟

بله. بررسی‌های ما نشان می‌دهد که می‌توان از این طریق، جبران سطح آب‌های سطحی را کرد.

■ گفتید که تهرانی‌ها سالانه چیزی حدود یک میلیارد و سیصد و پنجاه میلیون مترمکعب آب مصرف می‌کنند. این آمار برای چند میلیون نفر است؟

خبر

توضیحاتی درباره حادثه تنبیه بدنی دانش‌آموز جیرفتی

اعتماد آنلاین | برادر دانیال رفیعی، دانش‌آموز آزاردیده جیرفتی به توضیح ماجرای ضرب و شتم دانیال پرداخت و گفت: اوایل دی ماه برادرم به همراه دو تن دیگر از هم مدرسه‌ای‌هایش در حیاط مدرسه درگیری لفظی پیدا می‌کنند، مدیر مدرسه متوجه می‌شود و ابتدا آن دو دانش‌آموز دیگر را که گویا از اقوامش بوده‌اند به داخل دفتر مدرسه می‌برد و با آنها صحبت می‌کند.

وی مدعی شد: سپس مدیر آن دو نفر را به خانه می‌فرستد و در حالی که همه دانش‌آموزان رفته بودند و ۱۰ دقیقه از زنگ آخر مدرسه گذشته بود برادرم را کتک می‌زند و مشتی به بینی و دهانش می‌کوبد. برادرم بیهوش بیرون مدرسه رها شده بود که توسط مردم به بیمارستان می‌رسد. رفیعی گفت: از پزشکی قانونی سه ماه طول دوره درمان گرفتیم و از مدیر مدرسه شکایت کردیم؛ البته شنیده‌ایم، وی خودش استعفا داده و آموزش و پرورش با او برخوردی نکرده است. رفیعی افزود: اکنون وضعیت جسمانی برادرش برای حضور در مدرسه مساعد است و با وجود آنکه زخم لبش خوب نشده اما از امروز مدرسه رفته است. سلاجقه، مدیر روابط عمومی آموزش و پرورش کرمان نیز در این باره به ایسنا گفت: در پی تنبیه بدنی دانش‌آموز مدرسه شهید فاریابی شهرستان جیرفت توسط مدیر مدرسه در تاریخ پنجم دی ماه جاری، این مدیر متخلف هفتم دی ماه به هیات رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان اداره کل آموزش و پرورش استان کرمان معرفی شده و از سمت مدیری مدرسه نیز برکنار شده است.

متروی تهران، کتابخانه‌ای به وسعت یک شهر

براساس آمار شرکت مترو تهران هر مسافر به طور متوسط ۳۵ دقیقه در قطارهای این شرکت حضور دارد که اگر این زمان را در آمار میلیونی مسافران مترو ضرب کنیم زمان بسیار ارزشمندی به دست می‌آید. به گزارش روابط عمومی شرکت بهره‌برداری متروی تهران در برخی از کشورهای جهان فرهنگ کتابخوانی در مترو جای خود را باز کرده است. تاریخچه کتابخوانی در مترو تهران به سال‌ها قبل برمی‌گردد؛ مثلا در سال ۱۳۸۵ طرح «کتاب مسافر» در این شهر زیرزمینی اجرایی شد که طی آن کتاب‌های مختلف به صورت رایگان در اختیار مسافران قرار می‌گرفت. در ادامه گزارش شرکت متروی تهران آمده است: بعدها نیز طرح‌های مختلف دیگری به منظور نهادینه کردن فرهنگ کتابخوانی در این ناوگان حمل و نقل ریلی درون‌شهری اجرایی شد که از آن میان می‌توان به طرح دورهمخوانی کتاب اشاره کرد که با حضور هنرمندان در مناسبت‌های مختلف برگزار می‌شد تا مسافران شهر زیرزمینی لذت مطالعه کتاب و کتابخوانی را در کنار چهره‌های مطرح و مردمی تجربه کنند. همچنین روزنامه‌ها و هفته‌نامه‌های مختلفی در ایستگاه‌های خطوط مترو برای مطالعه شهروندان وجود دارند که از آن میان می‌توان به روزنامه همشهری اشاره کرد.

گزارش یاد شده اما درعین حال تصریح می‌کند: ولی باوجود این طرح‌ها هنوز هم اقبال مسافران مترو در کشورمان به کتابخوانی کمرنگ است. شاید باید اقدامی جدی‌تر برای ترغیب مسافران مترو به کتاب و کتابخوانی صورت گیرد.